

SV

SV

SV

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 29.5.2008
KOM(2008) 327 slutlig

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

**Kommissionens årliga rapport om garantifondens ställning och förvaltning 2007
{SEK(2008)1938}**

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

**Kommissionens årliga rapport om garantifondens ställning och förvaltning 2007
{SEK(2008)1938}**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Rättslig grund	4
2.	Fondens ställning per den 31 december 2007	5
2.1	Finansiell analys	5
2.2	Utformning av redovisningen	6
2.3	Garantifondens bokslut före konsolidering per den 31 december 2007	6
2.3.1	Balansräkning före konsolidering för garantifonden	8
2.3.2	Balansräkning före konsolidering av det ekonomiska resultatet.....	12
3.	Betalningar från och till fonden	14
3.1.	Rättslig grund för betalningar till fonden från den allmänna budgeten	14
3.2.	Betalningar från eller till den allmänna budgeten under räkenskapsåret	14
3.3.	Ränta på fondens investerade tillgångar	14
3.4.	Återvinning av fordringar från försumliga gäldenärer.....	15
4.	Fondens skulder	16
4.1.	Betalning av förfallna fordringar	16
4.2.	Ersättning till EIB	16

1. RÄTTLIG GRUND

Genom rådets förordning (EG, Euratom) nr 2728/94 av den 31 oktober 1994 (nedan kallad *förordningen*) upprättades en garantifond för åtgärder avseende tredje land (nedan kallad *fonden*), så att gemenskapens fordringsägare kan få ersättning om mottagaren av ett lån som beviljats eller garanterats av gemenskapen inte fullgör sina skyldigheter (EGT L 293, 12.11.1994, s. 1). Förordningen har ändrats genom rådets förordning (EG, Euratom) nr 1149/99 av den 25 maj 1999 (EGT L 139, 2.6.1999, s. 1), rådets förordning (EG, Euratom) nr 2273/2004 av den 22 december 2004 (EUT L 396, 31.12.2004, s. 28) och senast genom rådets förordning (EG, Euratom) nr 89/2007 av den 30 januari 2007 (EUT L 22, 31.1.2007, s. 1) (nedan kallad *den ändrade förordningen*). Enligt artikel 6 i förordningen har kommissionen på grundval av ett avtal som gemenskapen slöt med Europeiska investeringsbanken (EIB) den 23 november 1994 i Bryssel och den 25 november 1994 i Luxemburg (nedan kallat *avtalet*) överlämnat den ekonomiska förvaltningen av fonden till Europeiska investeringsbanken (EIB).

Enligt artikel 8.2 i avtalet ska banken senast den 1 mars varje år överlämna en rapport till kommissionen rörande fondens ställning och förvaltning, räkenskaper över inkomster och utgifter (nedan kallad *redogörelse för finansiellt resultat*) samt balansräkning för föregående år (nedan kallad *redogörelse för fondens finansiella ställning*). Närmare uppgifter om rapporten för 2007 finns i avsnitt 2 i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar (nedan kallad *bilagan*)¹.

Enligt artikel 7 i den ändrade förordningen ska kommissionen senast den 31 maj varje år överlämna en årsrapport till Europaparlamentet, rådet och revisionsrätten om fondens ställning och förvaltning under det föregående räkenskapsåret.

¹ SEK(2007).

2. FONDENS STÄLLNING PER DEN 31 DECEMBER 2007

2.1 Finansiell analys

Fondens ställning redovisas i enlighet med internationella redovisningsstandarder (*International Financial Reporting Standards, IFRS*) vid utgången av räkenskapsåret 2007. Fondens tillgångar uppgick till 1 152 973 945,02 euro (se avsnitt 3 i bilagan: EIB:s redogörelse för fondens finansiella ställning den 31 december 2007). Detta är, sedan fonden upprättades, summan av följande:

Utbetalningar till fonden	+ 2 799 914 500,00 euro
Föregående räkenskapsårs nettoresultat	+ 628 715 763,42 euro
Återvinning av fondens utbetalningar för uteblivna betalningar	+ 575 673 913,77 euro
EIB:s förvaltningsavgifter motsvarande den betalning som ska göras 2008	- 678 951,39 euro
Provisioner som tagits emot vid sen återbetalning under 2002	+ 5 090 662,91 euro
Justeringar på grund av tillämpningen av IFRS för värdering av fondens portfölj (se budgetposten Reserver under rubriken Skulder i fondens balansräkning i avsnitt 3 i bilagan)	- 3 627 413,49 euro
Garantiförpliktelser	- 477 860 856,19 euro
Kumulerade återbetalningar till EU:s allmänna budget av fondens överskott	- 1 775 870 000,00 euro
En återbetalning till EU:s allmänna budget 2005, motsvarande 9 % av de utestående transaktioner per den 1 maj 2004 som beviljats de tio nya medlemsstaterna (se avsnitt 1 i den ändrade förordningen)	- 338 831 402,07 euro
En återbetalning till EU:s allmänna budget 2007, motsvarande 9 % av de utestående transaktioner per den 1 januari 2007 som beviljats Bulgarien och Rumänien efter det att länderna blev EU-medlemmar samma dag (se avsnitt 1 i den ändrade förordningen)	- 260 940 124,72 euro
Fondens finansiella ställning per den 31 december 2007	1 152 973 945,02 euro

Efter avdrag av upplupna kostnader i leverantörsskulder på 708 901,39 euro, varav 678 951,39 euro i förvaltningsavgifter (ersättning till EIB) och ett avdrag på 125 750 000,00 euro motsvarande det överskott som konstaterades 2007 för 2008 års budget² uppgick fondens sammanlagda nettobalansräkning (fondens medel) per den 31 december 2007 till 1 026 515 043,63 euro.

Enligt artikel 3 i den ändrade förordningen³ ska fondens tillgångar uppgå till en lämplig nivå (målbelopp) på 9 % av de samlade åtagandena, omfattande kapitalbelopp och upplupen ränta, i samband med varje transaktion.

De samlade åtagandena i form av lån och lånegarantier till tredjeländer, som omfattar kapitalbelopp och upplupen ränta, uppgick den 31 december 2007 till 12 427 584 330,13 euro, varav upplupen ränta utgjorde 125 845 866,67 euro. Förhållandet mellan fondens tillgångar på 1 026 515 043,63 euro och de utestående beloppen i enlighet med definitionen i den ändrade förordningen var 8,26 %. Eftersom detta är lägre än målbeloppet på 9 % av det totala garanterade utestående beloppet (avrundat till 1 118,48 miljoner euro) ska en betalning till fonden göras från Europeiska unionens allmänna budget i enlighet med artikel 2 andra stycket i den ändrade förordningen. Det belopp som ska införas för 2008 som avsättning till fonden i det preliminära budgetförslaget för 2009 är 91 960 000,00 euro.

Den 31 december 2006 uppgick de samlade åtagandena i form av lån och lånegarantier samt upplupen ränta på lån till Bulgarien och Rumänien till 2 899 334 719,06 euro. När dessa länder blev medlemmar av Europeiska unionen den 1 januari 2007 återbetalades 260 940 124,72 euro den 14 februari 2007 till budgeten i enlighet med den ändrade förordningen.

2.2 Utformning av redovisningen

Eftersom kommissionen har beslutat att lägga fram sin bokföring enligt de nya bokföringsreglerna som bygger på IPSAS/IFRS-principerna har fondens bokslut före konsolidering utformats så att det följer dessa principer i enlighet med beskrivningen i bilagan.

2.3 Garantifondens bokslut före konsolidering per den 31 december 2007

De sammanlagda tillgångarna i balansräkningen före konsolideringen uppgår till 1 153 957 868,29 euro. Detta inkluderar fondens totala tillgodohavanden plus de icke betalda förfallna skulder som täcks av fonden samt upplupen ränta på försenade betalningar och annan periodiserad bokföring, så att fullständiga finansiella rapporter kan upprättas för fonden vid årets utgång, som sedan ska ingå i EU:s konsoliderade balansräkning.

² Beloppet på 125 750 000,00 euro återbetalades den 31 januari 2008 till Europeiska unionens allmänna budget i enlighet med artikel 2 tredje stycket i den ändrade förordningen.

³ Enligt den ändrade förordningen ska fondens garantier för transaktioner med anslutningsländer fortsätta att omfattas av gemenskapens garantier efter anslutningsdagen. Från den dagen upphör de emellertid att vara externa gemenskapsåtgärder och omfattas direkt av Europeiska unionen allmänna budget, i stället för av fonden.

De viktigaste ändringarna i presentationen av bokslutet förklaras i anmärkningarna för att underlätta jämförelsen med EIB:s balansräkning i punkt 3.2 i bilagan.

2.3.1 Balansräkning före konsolidering för garantifonden

Balansräkning: Tillgångar (euro)	2007	2006
Rörelsekapital		
Kortfristiga fordringar	983 923,27	1 099 797,60
Övriga	983 923,27	1 099 797,60
Kortfristiga investeringar	903 713 224,50	939 964 332,03
Portfölj tillgänglig för försäljning – omkostnader	893 521 021,50	909 631 292,30
Portfölj tillgänglig för försäljning – försäkringsmatematiska vinster och förluster	-5 928 251,48	-7 298 412,75
Portfölj tillgänglig för försäljning – korrigering till verkligt värde	-3 895 732,16	14 654 734,60
Portfölj tillgänglig för försäljning – upplupna kostnader	20 016 186,64	22 976 717,60
Portfölj tillgänglig för försäljning – nedskrivningar		
Likvida medel och motsvarigheter till likvida medel	249 260 720,52	439 733 359,86
Avistakonton	1 232 834,25	1 158 007,44
Kortfristiga investeringar - nominella	246 600 000,00	436 500 000,00
Upplupna räntor på kortfristiga investeringar	1 427 886,27	2 075 352,42
Andra motsvarigheter till likvida medel - kostnader		
Upplupna räntor på andra motsvarigheter till likvida medel		
Totala omsättningstillgångar	1 153 957 868,29	1 380 797 489,49

TOTALT	1 153 957 868,29	1 380 797 489,49

Balansräkning: Skulder (euro)	2007	2006
A. EGET KAPITAL		
Kapital (garantifonden)	424 272 973,21	685 213 097,93
<i>Betalningar ur budgeten</i>	390 982 973,21	559 463 097,93
<i>(överskott att betala till budgeten)</i>	33 290 000,00	125 750 000,00
Reserver	-3 627 413,49	14 996 561,86
Förstagångstillämpning – reserv verkligt värde	268 318,67	341 827,26
Förändringar av verkligt värde för tillgångar tillgängliga för försäljning	-3 895 732,16	14 654 734,60
Akkumulerat överskott/underskott	679 821 791,09	627 856 153,68
Balanserade resultat	679 821 791,09	627 856 153,68
Ekonomiskt årsresultat	52 761 227,92	51 965 637,41
Summa eget kapital	1 153 228 578,73	1 380 031 450,88
B. KORTFRISTIGA SKULDER		
Skulder till leverantörer och stödmottagare	729 289,56	766 038,61
Övriga	729 289,56	766 038,61
Totala kortfristiga skulder		766 038,61
TOTALT	1 153 957 868,29	1 380 797 489,49

Anmärkningar till balansräkningen:

- ”Kortfristiga fordringar övriga” avser beloppet för garantiförplikelserna. Detta innefattar kapital, räntor och straffavgifter som ska betalas till EU-budgeten efter det att fonden har tagits i anspråk för en garanti.
- Skillnaden mellan ”ackumulerat överskott” i det egna kapitalet och fondens finansiella ställning i punkt 3.3 i bilagan beror på successiva återbetalningar till fonden av förpliktelser och straffavgifter.
- ”Skulder till leverantörer övriga” för 2007 omfattar EIB:s förvaltningsavgift, revisionsavgifter, ackumulation av revisionsavgifter för bokslut och ackumulation av återbetalningsavgifter till EIB efter betalning av straffavgifter till fonden.

2.3.2 Balansräkning före konsolidering av det ekonomiska resultatet

Konsoliderat ekonomiskt resultat (euro)	2007	2006
Finansiell verksamhet intäkter	53 711 135,24	52 981 320,04
Ränteintäkter		
Ränteintäkter för likvida medel och motsvarigheter till likvida medel	10 018 308,25	11 443 127,48
Ränteintäkter för tillgångar tillgängliga för försäljning	40 792 525,60	41 538 192,56
Övriga ränteintäkter		
Växelkursvinster		
Realisationsvinst på försäljning av tillgångar	2 900 301,39	
Återföring av kapitalförluster för tillgångar tillgängliga för försäljning		
Övriga finansiella intäkter		
Finansiell verksamhet kostnader	-949 907,32	-1 015 682,63
Räntekostnader		
Räntekostnader för likvida medel och motsvarigheter till likvida medel		
Växelkursförluster	-115 874,33	-128 000,52
Realisationsförluster på försäljning av tillgångar		
Nedskrivningar av försäljning av tillgångar		
Övriga finansiella kostnader	-834 032,99	-887 682,11
Varav: Förvaltningsavgifter	-835 014,05	-714 719,38
ÖVERSKOTT AV RÖRELSEFRÄMMANDE VERKSAMHET	52 761 227,92	51 965 637,41
ÖVERSKOTT AV NORMAL VERKSAMHET		
Extraordinära vinster		
Extraordinära förluster		

ÖVERSKOTT FRÅN EXTRAORDINÄRA POSTER		
EKONOMISKT ÅRSRESULTAT	52 761 227,92	51 965 637,41

Anmärkning till balansräkningen före konsolidering av det ekonomiska resultatet:

”Övriga finansiella kostnader” omfattar EIB:s förvaltningsavgift, revisionsavgifter, ackumulation av revisionsavgifter för bokslut och ackumulation av återbetalningsavgifter till EIB efter betalning av utestående straffavgifter till fonden.

3. BETALNINGAR FRÅN OCH TILL FONDEN

3.1. Rättslig grund för betalningar till fonden från den allmänna budgeten

I enlighet med den ändrade förordningen ska medel till fonden avsättas enligt en ny regel. En av de viktigaste fördelarna med detta system är att det är enkelt och att det är säkert i fråga om budgetkrav, eftersom alla typer av ingående transaktioner (lån via EIB, MFA, Euratom) är kända och följer samma regel på 9 % av beloppet på utestående lån och garanterade lån för beräkningen av målbeloppet.

Enligt det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin och sund ekonomisk förvaltning⁴ ska det tillgängliga beloppet för finansiering av fonden tas från en budgetpost under rubrik 4 (Yttre förbindelser).

3.2. Betalningar från eller till den allmänna budgeten under räkenskapsåret

Den 30 januari 2007 antog rådet en ändring av förordningen. Huvudorsaken till ändringen är att man vill öka effektiviteten i användningen av budgetmedel genom att göra avsättningar till fonden utifrån de konstaterade beloppen av garanterade lån.

På grundval av de utestående garanterade transaktionerna per den 31 december 2006 (11 025,07 miljoner euro) infördes under 2007 ett belopp på 125,75 miljoner euro, motsvarande 2006 års överskott, under en särskild rubrik i inkomstberäkningen i Europeiska unionens allmänna budget 2008. Beloppet betalades från fonden till budgeten den 31 januari 2008 i en transaktion. Överskottet är exceptionellt. Det förklaras främst av det faktum att det nya systemet för avsättning till fonden tillämpades för första gången och att det där tas hänsyn till de faktiska utbetalade lånen under det föregående året.

3.3. Ränta på fondens investerade tillgångar

Fondens disponibla medel placerades enligt principerna för förvaltning av disponibla medel i bilagan till avtalet av den 23/25 november 1994 mellan gemenskapen och EIB, ändrat genom tilläggsavtal nr 1 av den 17/23 september 1996 och tilläggsavtal nr 2 av den 26 april/8 maj 2002. En tredjedel av fondens medel måste investeras i kortfristiga investeringar (upp till ett år). I dessa investeringar ingår värdepapper med rörlig ränta, oberoende av löptid, och värdepapper med fast ränta med en resterande löptid på högst 1 år, oberoende av den ursprungliga löptiden. Värdepapperen med fast ränta inlöses således till 100 % av sitt nominella värde då deras löptid upphör, medan värdepapperen med rörlig ränta kan säljas till omkring 100 % när som helst oberoende av resterande löptid. För att behålla balansen mellan de olika instrument

⁴ EUT C 139, 14.6.2006, s. 1.

som ger den nödvändiga likviditeten placeras minst 18 % (dubbla inbetalningssatsen) i monetära placeringar, främst banktillgodohavanden.

I slutet av 2007 nåddes nästan portföljens målstruktur, som omdefinierades 2005, dvs. en jämn fördelning av investeringar med 2 och 10 års löptid.

Under 2007 genererade portföljen en total avkastning på 3,099 %.

Resultaten låg något lägre än jämförelseindex (närmare uppgifter finns under punkt 1.5 "Resultat" i bilagan). I slutet av 2007 uppgick avkastningen under jämförelseindex till 16,5 räntepunkter. Detta beror på inverkan från den s.k. "sub-prime"-krisen, som ledde till en markant ökning av volatiliteten på marknaden och framför allt till att räntemarginalerna ökade betydligt, vilket inverkade negativt på garantifondsportföljens resultat i förhållande till jämförelseindex. Fonden gick särskilt dåligt i juli och november 2007, när investeringarna i östeuropeiska obligationer och täckta obligationer som inte ingår i jämförelseindex påverkades negativt av den s.k. "sub-prime"-krisen. I december 2007 ledde en uppgång till att det dåliga resultatet till viss del justerades.

Kommissionen och EIB har kommit överens om vilka banker som får låna in från fonden. Den ursprungliga förteckningen över dessa banker har regelbundet reviderats för att ta hänsyn till ändringar i bankernas kreditvärdighetsbetyg. De har alla kreditvärdighet från Moody på minst A1 för långfristiga krediter och P1 för kortfristiga eller en motsvarande kreditvärdighet från Standard & Poor eller Fitch. Placeringar i dessa banker görs enligt regler som borgar för en konkurrenskraftig avkastning och undviker en koncentration av riskerna.

Räntorna på fondens banktillgodohavanden och investeringar i värdepapper uppgick år 2007 till 53 711 135,24 euro, fördelat enligt följande:

- Deposition i bank och kontotillgångar: 10 018 308,25 euro. Detta avser ställningen den 31 december 2007 och inbegriper både den ränta som uppburits på banktillgodohavanden (10 614 035,07 euro) och förändringen i upplupna räntor (647 466,15 euro) för 2006. Kontotillgångarna uppgick till 51 739,33 euro, inbegripet räntor som förts in på avistakontot.
- Värdepappersportfölj: 40 792 525,60 euro. Detta belopp inkluderar 44 712 208,37 euro i ränta på värdepapper och förändringar i upplupen ränta (2 960 531,24 euro) per den 31 december 2007. Räntan på värdepapper avser värdepappersinvesteringar som gjorts enligt investeringsprinciperna i avtalet om EIB:s uppdrag att förvalta fondens medel. Från dessa intäkter ska dras 959 151,53 euro, vilket motsvarar skillnaden under räkenskapsåret mellan ingångsvärdet och värdet vid inlösen fördelat i proportion till varje värdepappers kvarstående löptid (motsvarande den över- eller underkurs som bokförts i resultaträkningen).

Avkastningen tas upp i resultaträkningen för räkenskapsåret.

3.4. Återvinning av fordringar från försumliga gäldenärer

Ingen återvinning skedde under 2007. Det återstår ett belopp på 1 448 433,44 US-dollar i obetalda straffräntor för fonden att återvinna.

4. FONDENS SKULDER

4.1. Betalning av förfallna fordringar

Fonden togs inte i anspråk för betalning av förfallna fordringar 2007.

4.2. Ersättning till EIB

I ett andra tilläggsavtal av den 26 april och den 8 maj 2002 fastställs att bankens ersättning ska bestämmas genom tillämpning av en degressiv årsprovision på varje del av fondens tillgångar. Ersättningen ska beräknas på fondens genomsnittliga tillgångar.

Ersättningen till banken för räkenskapsåret 2007 fastställdes till 678 951,39 euro, som förts in i resultaträkningen och bokförts som upplupna och förutbetalda kostnader bland skulderna i balansräkningen. Ersättningen betalades till EIB i februari 2008.